

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การสรรหากรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๓๐๑/๒๐๖๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา จำนวน ๒๘ คน/รูป ตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา กับการศึกษาทุกระดับ เสนออนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษาเพื่อดำเนินให้เป็นไปตามแผน การศึกษาแห่งชาติ และเสนอนโยบายและแผนในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา พร้อมทั้ง ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งให้ความเห็นหรือคำแนะนำ ในเรื่องกฎหมายและกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวจะครบวาระในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ สภาการศึกษาจะต้องดำเนินการตามข้อ ๘ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดไว้ว่า “ก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตามข้อ ๒ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) ไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวขึ้นใหม่ เพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม วาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่”

ในการนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการ สรรหาหรือเลือกกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษาตามข้อ ๘ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวง กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีระยะเวลาใกล้เคียงกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ประกาศบังคับใช้ (ปัจจุบันอยู่ระหว่างคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสนอรัฐสภา) ซึ่งจะมีผลให้คณะกรรมการสภาการศึกษาสิ้นสุดลงตามกฎหมาย จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาว่า ในกรณีที่ยังไม่มีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ไปจนถึง ในช่วงที่คณะกรรมการสภาการศึกษาครบวาระในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษาจะยังไม่ดำเนินการสรรหาคณะกรรมการสภาการศึกษาได้หรือไม่ และให้คณะกรรมการ สภาการศึกษาดังกล่าว ดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าร่างพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ประกาศบังคับใช้ได้หรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๑๗๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่ากรณีข้อหารือนี้มีประเด็นข้อกฎหมายที่ต้องพิจารณาว่าสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะยังไม่ดำเนินการสรรหาหรือเลือกกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษาซึ่งจะครบวาระการดำรงตำแหน่ง จนกว่าจะมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ได้หรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณา ข้อ ๘^๑ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษาขึ้นใหม่ ก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์ เพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ โดยเจตนารมณ์ของกฎกระทรวงที่กำหนดให้มีการสรรหากรรมการใหม่ก่อนที่กรรมการเดิมจะครบวาระการดำรงตำแหน่ง และให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระยังสามารถอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่นั้น มีความมุ่งหมายให้การบริหารงานของคณะกรรมการสภาการศึกษาเป็นไปโดยต่อเนื่อง ไม่เกิดปัญหาเมื่อกรรมการเดิมหมดวาระการดำรงตำแหน่งลง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....^๒ ยังอยู่ระหว่างขั้นตอนการเสนอต่อรัฐสภา และกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการ

^๑ข้อ ๘ ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๒ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งกรรมการแทนภายในหกสัปดาห์นับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสัปดาห์ จะไม่ดำเนินการก็ได้

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตามข้อ ๒ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) ไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์ ให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวขึ้นใหม่ เพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

^๒ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

(๔) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๕) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสภาการศึกษา คณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และเลขาธิการสภาการศึกษา

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

สภาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงต้องดำเนินการสรรหาหรือเลือกกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติไว้เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ วางแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวไว้ชัดเจนว่า การดำเนินการแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาตามกฎหมาย นั้น ให้ทุกส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดปัญหาการตีความและเพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สมควรที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวโดยเคร่งครัด

สำหรับกรณีที่หาหรือว่า ในระหว่างที่ยังมิได้มีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... กรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษาจะดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่มีผลใช้บังคับ จึงไม่อาจให้ความเห็นในประเด็นนี้ได้

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๖๔